

K upřímnému a pobožnému čtenáři

(...) Nejprv, text český, aby byl čistý, vlastní, srozumitelný, obyčejný, vážný – jakož na svatá písmata přináležejí – vykládači bedlivě a věrně, pokud možné bylo a Bůh na ten čas darů svých jim uděliti ráčil, o to se vši pilností se snažovali: od slov a smyslu pravého, v zákoně Božím zavřeného, na žádnou stranu se neuchylující: ovšem, k nějakým mylným smyslům a rozumům lidským jich nenatahující: ale upřímně jazyku toho, kterýmž ta svatá písmata od Boha mluvená a psána jsou, šetříce. A ku pomoci toho i pro větší jistotu a uvarování se při tom nějakého omylu, i jiných některých výkladů latinských a od mnohých osvěcených mužů schválených, užívali. Přičemž i toho šetřino jest s pilností, kde hebrejská biblí s textem prvním českým se srovnávala, aby tatáž slova, jakož již dávno obvyklá, nebyla bez příčiny měněna v tomto výkladu. Protož i jména vlastní lidí, krajin, měst, hor, etc. na větším díle jsou podle prvního způsobu zanechána: toliko některá zřídka pro zvuk příjemnější i vypovídání snadnější, něco, nemnoho pozměněna; podle čehož i to veliké, jediné a podstatné jméno Boží, Jehova (jehož vysvětlení viz 2 Moj. 3, 14. též 6, 3), tím slovem, již v některých starých českých výkladech obvyklým, Hospodin – místo Pán – se vykládá.

Častá pak opěťování jednoho slova (grammatici říkou antecedentis pro relativo) i sentencí celých, ježto i dosti nepřijemná v řeči naší se býti zdají (pročež starý vykládač následovav některých je opouštěl), přece na větším díle zachována a kladena jsou, při nejmenším na stranu: pro starožitnost, sprostnost a vážnost písem svatých.

Do textu také vědomě a zúmyslně, což by se v Židovském jazyku nenalézalo, přidáváno není: ale byla o to péče, aby i nejmenší slovíčko, bez něhož řeč česká zdála by se neplná, neb nesrozumitelná, místo obmezení klamrových, jichž se v novém Zákoně předešle užívalo, menší literou do textu položeno bylo.

A poněvadž nesnadné jest, jakož jiných jazyků vlastnosti mluvení, tak zvláště toho, jímž písmata svatá psána jsou, do jiného jazyku překládati (čemuž ten, kdo zkusil, snáze uvěří), aby písmům svatým ublížení se nestalo: která slova neb mluvení, Hebraismy, velmi tvrdě v řeči české znějí, a na nich něco záleží, přeci pak v řeči textu českého kladena a zanechána; jiná v způsob českého mluvení přeložená, avšak přece na straně, tak jak v Hebrejském jazyku znějí položena a literou **H.** (t. Hebraismus) znamenána jsou. A zase slova některá hladší a světlejší, kteráž synonyma slovou, pro lepší hebraismus v textu z jistých příčin zanechaným, vyrozumění na téže stránce se kladou; jakž to litery jisté ukazují.

Často se nalézá, že některá místa dvojím, neb trojím obyčejem od vykladačův se vykládají; protož aby žádným pohrdáno nebylo, ten výklad, kterýž se za nejprvnější drží, v textu jest položen. Jiných pak výkladů na straně jest znamenán, k němuž obyčejně litera **J.** t. jiný se přidává.

Kdež pak místa některá zdají se k porozumění textu nesnadnější, takže ne pojednou čtenář smyslu jich pochopiti by mohl, tak na straně jsou povysvětlena, a smysl jich ukázán, a k takovému smyslu ukázání, litera **t** neb totiž se přidává. Někdy i jména hebrejská, zvláště která od skutku, aneb pro nějaké příčiny, buď lidem, nebo některým místům dávána jsou, na straně česky se vykládají, aby lépe z toho i textu rozumíno bylo.